

Právo a judikatúra v praxi

Výber z najzaujímavejších nových rozhodnutí súdov

Obsah:

- 1. K posúdeniu splnenia podmienok nutnej obrany**
Nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 3235/15 zo dňa 26. 4. 2016
- 2. Povinnosť navrhovateľa vyčerpať všetky dostupné opravné prostriedky pred podaním sťažnosti na Ústavný súd SR**
Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Sžo 66/2015 zo dňa 5. 4. 2016
- 3. K prepusteniu policajta z dôvodu požitia alkoholu**
Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Sžo 87/2015 zo dňa 5. 4. 2016
- 4. K pojmu „rodinný príslušník“ na účely dávok v nezamestnanosti**
Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9 Sžo 45/2014 zo dňa 30. 3. 2016
- 5. K súbehu dedičského konania a konania o určenie pravosti spornej pohľadávky**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Obo/8/2016 zo dňa 20. 4. 2016
- 6. K vydaniu rozsudku pre zmeškanie bez oznámenia o posúdení návrhu na odročenie pojednávania**
Uznesenie Krajského súdu Prešov sp. zn. 5Co/344/2015 zo dňa 17. 3. 2016
- 7. K výnimočnému nepriznaniu náhrady trov konania a k slobodnej voľbe advokáta**
Uznesenie Krajského súdu Žilina, sp. Zn. 11Co/33/2016 zo dňa 19. 4. 2016
- 8. Posudzovanie otázky vecnej legitímácie v konaní o náhradu škody**
Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 358/2015 zo dňa 31. 3. 2016
- 9. K ustanoveniu opatrovníka maloletému v prípade, že zákonný zástupca neobhajuje jeho záujmy**
Nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 3598/14 zo dňa 21. 4. 2016
- 10. Vyporiadanie podielového spoluvlastníctva prikázaním veci do výlučného vlastníctva jedného zo spoluvlastníkov**
Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 548/2015 zo dňa 31. 3. 2016
- 11. K odvodzovaniu postavenia zdaniteľnej osoby od svojho právneho predchodcu verzus odmietnutie vydania osvedčenia o registrácii pre DPH**
Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Sžf 116/2014, zo dňa 30. 3. 2016
- 12. Likvidácia podielového spoluvlastníctva vzniknutého transformáciou majetku tvoriaceho súčasť spoločného majetku manželov na základe nevyvrátiteľnej domnienky vyporiadania**
Rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 22 Cdo 3302/2013 zo dňa 25. 3. 2015
- 13. Námietka premlčania v rozpore s dobrými mravmi. Uplatnenie práva na uzatvorenie zmluvy o prevode vlastníctva nebytového priestoru vs. pasivita zmluvnej strany**
Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 441/2013 zo dňa 31. 3. 2016
- 14. Závazky vzniknuté zo zákona alebo na základe rozhodnutia orgánu verejnej moci a spoločný majetok manželov**
Uznesenie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 22 Cdo 3766/2012 zo 25. 3. 2015
- 15. K dôkaznému bremenu pri preukazovaní investícií zo spoločného majetku manželov do výlučného majetku jedného z manželov**
Rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 22 Cdo 1433/2015 zo dňa 21. 4. 2015

1. K posúdeniu splnenia podmienok nutnej obrany

Nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 3235/15 zo dňa 26. 4. 2016

Anotácia:

Ústavný súd ČR sa v predkladanom rozhodnutí zaoberá posúdením toho, aké podmienky musí spĺňať konanie, ktoré má byť považované za nutnú obranu. Rozhodnutie vychádza zo skutkovej situácie, v ktorej bol z trestného činu vraždy obžalovaný človek, ktorý vystrelil cez zatvorené dvere na príslušníka špecializovaného útvaru polície. Uvedeného konania sa však z jeho subjektívneho pohľadu dopustil v nadväznosti na zistenie, že sa do jeho domu, v ktorom sa nachádzali tiež jeho manželka a jeho tri maloleté deti, dobývajú iní ľudia. Jeho obrana bola postavená na tom, že ako bezúhonný človek nemohol predpokladať, že ide o povolený zásah v rámci výkonu domovej prehliadky.

Ústavný súd ČR dal za pravdu obrancovi, keď zdôraznil, že splnenie podmienok nutnej obrany je potrebné posudzovať nie z hľadiska nezaujatého objektívneho pozorovateľa či útočníka, ale z hľadiska toho, ako sa ich splnenie javí práve samotnému obrancovi. Ústavný súd preto nesúhlasil ani so sprísneným posudzovaním podmienok nutnej obrany, ktoré v danom prípade spočívalo v kladení zvýšeného dôrazu na ochranu príslušníkov polície; všeobecné súdy totiž v predchádzajúcom konaní považovali za priťažujúcu pre obrancu najmä okolnosť, že vystrelil z legálne držanej zbrane práve na policajtov.

Právna veta:

Pri posudzovaní, či určité konanie splňuje podmienky putatívnej nutnej obrany, je potrebné vychádzať z predstavy toho, kto k obrane prikračuje. Inými slovami, záver o naplnení či nenaplnení podmienok putatívnej nutnej obrany musí zodpovedať predovšetkým tomu, ako sa daná konkrétna situácia, s ohľadom na všetky okolnosti, javila práve obrancovi, nie útočníkovi či tretiemu nezúčastnenému pozorovateľovi, a to nezaťaženému subjektívnym vnímaním útoku zo strany obrancu. Nerešpektovanie tohto pravidla môže viesť k odsúdeniu obrancu v rozpore s čl. 40 ods. 2 Listiny a prípadne aj čl. 39 Listiny (čl. 50 ods. 2 Ústavy SR a čl. 49 Ústavy SR – pozn. autora).

Právna oblasť: Trestné právo hmotné

Právny inštitút: Nutná obrana

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 460/1992 Zb. – čl. 49, čl. 50 ods. 2
300/2005 Z. z. – § 25
pre ČR: 2/1993 Sb. – čl. 39, čl. 40 odst. 2
40/2009 Sb. – § 29

2. Povinnosť navrhovateľa vyčerpať všetky dostupné opravné prostriedky pred podaním sťažnosti na Ústavný súd SR

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Sžo 66/2015 zo dňa 5. 4. 2016

Anotácia:

Z administratívneho spisu súd zistil, že navrhovateľ požiadal odporcu o bezplatné právne zastupovanie pred Ústavným súdom SR vo veci podanej sťažnosti žiadosťou doručenu dňa 10. 1. 2014, pričom k žiadosti pripojil potvrdenie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany o poberaní dávky v hmotnej núdzi za rok 2013, rozhodnutie Sociálnej poisťovne zo dňa 5. 12. 2013 o zvýšení starobného dôchodku od 1. 1. 2014 na sumu 210 € mesačne, ako aj samotnú sťažnosť adresovanú Ústavnému súdu SR podľa čl. 127 Ústavy SR. Žiadateľ (navrhovateľ) namietal porušenie svojich práv v konaní a rozhodnutiami Okresného súdu v Topoľčanoch č. 6C/263/2012 zo dňa 3. 5. 2013 a Krajského súdu v Nitre č. 25Co/190/2013 zo dňa 3. 7. 2013. K sťažnosti boli pripojené fotokópie predmetných rozsudkov, ako aj podaní zo dňa 3. 3. 2013 doručených Okresnému súdu Topoľčany.

Právna veta:

Najvyšší súd SR konštatuje, že Centrum právnej pomoci ako odporca v danej veci postupoval správne, keď nepriznal navrhovateľovi právnu pomoc, pretože podanie ústavnej sťažnosti zo strany navrhovateľa na Ústavný súd SR na poskytnutie právnej pomoci od odporcu by bolo neúspešné, táto by bola zamietnutá Ústavným súdom z titulu nevyčerpania všetkých dostupných možných opravných prostriedkov. Najvyšší súd SR v danej veci poukazuje na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Sžo/30/2014 a 4Sžo/37/2014 najmä s poukazom na § 53 ods. 1 – 3 zákona č. 38/1993 Z. z., z ktorých vyplýva, že **dovolanie má prednosť pred sťažnosťou podanou na ústavný súd a je teda povinnosťou navrhovateľa vyčerpať pred podaním ústavnej sťažnosti aj tento mimoriadny opravný prostriedok**. Tak ustanovuje aj judikatúra Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 24/02 zo dňa 13. 3. 2002, kde je judikované, že dovolanie možno považovať za účinný právny prostriedok nápravy porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a jeho nevyčerpanie nemožno nahrádzať sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy SR.

Právna oblasť: Ústavné právo, Právo na bezplatnú právnu pomoc

Právny inštitút: Právo na súdnu a inú právnu ochranu, Ústavný súd SR, Konanie o sťažnostiach, Pôsobnosť zákona o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi, Podmienky na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, Zrejma bezúspešnosť sporu, Konanie o nároku na poskytnutie právnej pomoci, Spoločné ustanovenie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 460/1992 Zb. – čl. 46 ods. 1, čl. 127 ods. 1
38/1993 Z. z. – § 53 ods. 1 – 3
327/2005 Z. z. – § 3 ods. 1, § 6 ods. 1 a ods. 2, § 8, § 10 ods. 1,
ods. 5 a ods. 6, § 25 ods. 1

3. K prepusteniu policajta z dôvodu požitia alkoholu

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Sžo 87/2015 zo dňa 5. 4. 2016

Anotácia:

Z administratívneho spisu odvolací súd zistil, že pri výkone operatívnej kontroly v rekreačnom zariadení e počas školenia príslušníkov PZ, s cieľom overenia telefonického oznámenia, bol žalobca podrobený dychovej skúške na zistenie alkoholu v dychu s pozitívnym výsledkom. Uvedené osvedčuje písomný materiál sekcie kontroly a inšpekčnej služby, ktorého obsahom je i úradný záznam pracovníkov tohto útvaru z vykonanej operatívnej kontroly. V tomto úradnom zázname je popísaný priebeh a výsledky vykonanej kontroly s cieľom zistenia prítomnosti alkoholu v dychu kontrolovaných osôb i samotný záznam.

Právna veta:

Počas výkonu služby sa má príslušník PZ správať v zmysle zákonných ustanovení a interných predpisov PZ. Žalobca bol oboznámený s rozkazom MV SR č. 2/2002 v znení rozkazu MV SR č. 63/2003 o úlohách na zamedzenie protiprávneho konania príslušníkov PZ v súvislosti s požívaním alkoholu alebo iných návykových látok, s nariadením ministra vnútra č. 18/2008 o niektorých konaniach, ktoré zakladajú dôvod prepustenia príslušníka PZ. V konaní bolo preukázané, že žalobca konal v rozpore s uvedenými predpismi, požil alkoholické nápoje a dopustil sa porušenia svojich služobných povinností podľa § 48 ods. 3 písm. g), § 136 písm. d) a § 192 ods. 1 písm. e) zákona č. 73/1998 Z. z. o príslušníkoch Policajného zboru, Zboru väzenskej a justičnej stráže v znení neskorších predpisov. K odvolacej námietke žalobcu, že bol oproti iným osobám, ktoré sa v tom čase podrobili dychovej skúške, diskriminovaný, odvolací súd uvádza, že v danom prípade nemôže posudzovať správne konanie pred správnym orgánom iných subjektov, pretože predmetom súdneho prieskumu v tomto konaní je len žalobcova vec, a teda odvolací súd, ako aj súd prvého stupňa sa zaoberali tým, či bolo v prípade žalobcu rozhodnuté v súlade so zákonom a či žalobca nebol ukrátený na svojich právach a právom chránených záujmoch.

Právna oblasť: Pracovné právo

Právny inštitút: Základné práva a povinnosti policajta, Bezpečnosť a ochrana zdravia, Prepustenie, Činnosť odborových orgánov, Začatie konanie vo veciach služobného pomeru, Rozklad

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 73/1998 Z. z. – § 48 ods. 3 písm. g), § 136 písm. d) a § 192 ods. 1 písm. e), § 225 ods. 2 písm. c), § 242 ods. 7, § 235 ods. 2, § 244

4. K pojmu „rodinný príslušník“ na účely dávok v nezamestnanosti

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9 Sžo 45/2014 zo dňa 30. 3. 2016

Anotácia:

V prejednávanej veci bolo medzi účastníkmi konania sporné to, či si žalobca počas pobytu na území iného členského štátu Európskej únie (Veľká Británia) zachoval také väzby na území Slovenskej republiky, z ktorých by bolo zrejmé, že za štát jeho bydliska aj napriek jeho sedemročnému pobytu na území Veľkej Británie treba pokladať Slovenskú republiku.

Právna veta:

Zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení ako právny predpis Slovenskej republiky, uplatniteľný na dávku v nezamestnanosti, neupravuje definíciu rodinného príslušníka ani definíciu domácnosti na účely tejto dávky. Nemožno preto aplikovať pododsek 3 článku 1 písm. i) Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia. Vzhľadom na uvedené nie je zrejmé, z čoho Sociálna poisťovňa vyvodila záver, že za rodinného príslušníka možno považovať len osobu, ktorá žije s poistencom v spoločnej domácnosti a ktorá je na ňom závislá. Najvyšší súd SR v tejto súvislosti poznamenáva, že zákon o sociálnom poistení v ustanovení § 104 v spojení s § 6 upravuje, že nárok na dávku v nezamestnanosti má len poistenec, resp. že v prípade jeho smrti ustanovuje, že tento nárok prechádza postupne na manžela (manželku), deti a rodičov (§ 118 ods. 2). Zároveň na účely preukázania zachovania bydliska žalobcu na území Slovenska by vyslovene nebolo spravodlivé od žalobcu žiadať „formálne podklady preukazujúce zvýšenie kvalifikácie“. Dôležitou devízou zamestnanca je nielen dosiahnutý stupeň vzdelania, ale tiež skúsenosti v pracovnom odbore. Skutočnosť, že žalobca pracoval sedem rokov v jednom stabilnom zamestnaní, sa Najvyššiemu súdu SR, z hľadiska jeho návratu na Slovensko s úmyslom kúpiť si nehnuteľnosti, nejaví byť v neprospech žalobcu.

Právna oblasť: Právo sociálneho zabezpečenia

Právny inštitút: Poistenec, Podmienky nároku na dávku v nezamestnanosti, Prechod nároku na dávku

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 461/2003 Z. z. – § 104, § 6, § 118 ods. 2
Nariadenie (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia – čl. 61 ods. 1 a ods. 2, čl. 65 ods. 5 písm. a)
Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009, ktorým sa stanovuje postup vykonávania nariadenia (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia – čl. 11 ods. 1 a ods. 2

5. K súbehu dedičského konania a konania o určenie pravosti spornej pohľadávky

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Obo/8/2016 zo dňa 20. 4. 2016

Anotácia:

Najvyšší súd SR v predkladanom rozhodnutí posudzoval uznesenie, ktorým Krajský súd v Bratislave prerušil konanie o určenie pravosti spornej pohľadávky, a to až do právoplatného rozhodnutia o novoobjavenom dedičstve po nebohom žalobcovi, ktorý pôvodne podával návrh na začatie konania o určenie pravosti pohľadávky. Krajský súd oprel uznesenie o prerušení konania o ustanovenie § 109 ods. 2 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého môže súd konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

Najvyšší súd však na základe podaného odvolania rozhodnutie o prerušení konania o určenie pravosti pohľadávky zrušil a vyslovil názor, že výsledok dodatočného dedičského konania nemá vplyv na konanie o určenie pravosti pohľadávky. Podľa názoru Najvyššieho súdu je to v skutočnosti práve naopak; v konaní o novoobjavenom majetku možno konať a rozhodnúť až v prípade úspechu (alebo čiastočného úspechu) žaloby v konaní o určenie pravosti pohľadávky.

Právna veta:

V konaní o novoobjavenom majetku je možné pokračovať iba v tom prípade, ak existuje nejaký majetok (pohľadávka) poručiteľa, ktorý nebol prejednaný v pôvodnom dedičskom konaní, pričom účastníkmi konania sú účastníci pôvodného dedičského konania. Ak sa vedie súdne konanie o pravosti (existencii) spornej pohľadávky patriacej pôvodne poručiteľovi, možno túto pohľadávku prejednať v dodatočnom dedičskom konaní až po právoplatnom rozhodnutí súdu, ktorým bola určená pravosť (existencia) pohľadávky poručiteľa. Inými slovami, neskončené súdne konanie o určenie pravosti pohľadávky bráni vydaniu rozhodnutia o dodatočnom dedičstve.

Právna oblasť: Občianske právo procesné

Právny inštitút: Prerušenie konania

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 99/1963 Zb. – § 109 ods. 2 písm. c) (do 30. 6. 2016)
160/2015 Z. z. – § 164 (od 1. 7. 2016)
pre ČR: 99/1963 Sb. – § 109 odst. 2 písm. c)

6. K vydaniu rozsudku pre zmeškanie bez oznámenia o posúdení návrhu na odročenie pojednávania

Uznesenie Krajského súdu Prešov sp. zn. 5Co/344/2015 zo dňa 17. 3. 2016

Anotácia:

Rozhodnutie Krajského súdu v Prešove ponúka návod, ako sa vyhnúť riziku vydania rozsudku pre zmeškanie v prípade, že sa účastník konania (resp. od 1. 7. 2016 strana sporu) ospravedlní z pojednávania a nemá istotu, či budú dôvody, o ktoré oprel svoje ospravedlnenie, súdom vyhodnotené ako dostatočne vážne. Opierajúc sa o názor Krajského súdu Prešov je potrebné spolu s ospravedlnením zároveň požiadať o odročenie pojednávania spolu so žiadosťou o informovanie, či bolo návrhu na odročenie pojednávania vyhovené.

Z rozhodnutia Krajského súdu Prešov totiž vyplýva, že pokiaľ účastník konania spolu s ospravedlnením požiada o odročenie pojednávania a výslovne žiada aj správu o posúdení tejto žiadosti a súd mu túto správu nepošle, nemôže následne súd v neodročenom pojednávaní vydať rozsudok pre zmeškanie, pretože by tým účastníkovi odňal možnosť konať pred súdom. Situácia je samozrejme iná, pokiaľ súd žiadosť o odročenie posúdi ako nedôvodnú; v takom prípade však musí účastníka konania (resp. stranu sporu) bezodkladne upovedomiť o tom, že jej žiadosti nebude vyhovené.

Právna veta:

Je zrejmé, že nerešpektovanie pokynov súdu v zmysle ignorovania výzvy vyjadriť sa k žalobe nemôže viesť k pasivite súdu, práve naopak, je zákonnou povinnosťou súdu v záujme rešpektovania princípu primeranosti dĺžky konania reagovať na nečinnosť takými procesnými postupmi, ktoré zákon umožňuje, medzi iným rozhodnutím vo veci rozsudkom pre zmeškanie. Pre to, aby mohlo byť vo veci rozhodnuté rozsudkom pre zmeškanie, musia byť však splnené všetky zákonné predpoklady, a to kumulatívne. Ako vyplýva zo spisu, žalovaný sa k žalobe v lehote určenej súdom nevyjadril, v tejto lehote ani nepredložil, ani neoznačil žiadne dôkazné prostriedky. Neustanovil sa ani na pojednávanie, ktoré súd na prejednanie veci nariadil. Tým boli splnené predpoklady uvedené v ustanovení § 153b ods. 2 písm. a) a b) OSP. Zo spisu však nevyplýva, že by žalovaný nespĺnil aj podmienku uvedenú v písm. c) § 153b ods. 2 OSP. Práve naopak, svoju neúčast ospravedlnil žiadajúc o odročenie pojednávania a výslovne žiadal správu súdu o tom, ako bola jeho požiadavka posúdená. Súd má, ako vyplýva z ustanovenia § 119 ods. 2 OSP, bezodkladne oznámiť účastníkovi svoj postoj k požiadavke o odročenie pojednávania. Zo spisu však nevyplýva, nie je o tom žiadna písomnosť ani úradný záznam, že by súd požiadavke žalovaného vyhovel, t. j. že by ho informoval, či dôvod neúčasti ako ospravedliteľný akceptuje a či pojednávanie odročí. Nečinnosť súdu v tejto situácii nebolo možné hodnotiť inak ako stav, ktorým, ak vydal rozsudok pre zmeškanie, odňal žalovanému právo konať pred súdom, právo na spravodlivý súdny proces, nezistil riadne skutkový stav a tým vec aj nesprávne právne posúdil.

Právna oblasť: Občianske právo procesné

Právny inštitút: Rozsudok pre zmeškanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 99/1963 Zb. – § 153b ods. 2, § 119 ods. 2
160/2015 Z. z. – § 274, § 183 ods. 4, § 278
pre ČR: V ČR sa pre rozdielnosť právnych úprav rozhodnutie neuplatní

7. K výnimočnému nepriznaniu náhrady trov konania a k slobodnej voľbe advokáta

Uznesenie Krajského súdu Žilina, sp. Zn. 11Co/33/2016 zo dňa 19. 4. 2016

Anotácia:

V predkladanom rozhodnutí Krajský súd Žilina zvrátil rozhodnutie Okresného súdu Žilina ohľadom nepriznania trov konania s odkazom na ustanovenie § 150 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého platí, že ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Okresný súd Žilina náhradu trov konania nepriznal s odôvodnením, že neboli účelné, pretože nešlo o mimoriadne náročný spor a trovy právneho zastúpenia (ktoré v danej veci tvorili v podstate jediné trovy konania úspešného účastníka konania) navyše vznikli v dôsledku skutočnosti, že si úspešný účastník konania zvolil advokáta, ktorý má sídlo mimo sídla neúspešného účastníka (resp. zároveň aj mimo obce, v ktorej sídli okresný súd). Krajský súd Žilina však s názorom súdu prvého stupňa nesúhlasil. Poukázal na skutočnosť, že sídlo advokáta nemožno samo osebe považovať za dôvod pre nepriznanie trov konania, pretože takýto názor by viedol k obmedzeniu slobodnej voľby advokáta. Krajský súd ďalej konštatoval, že nepriznanie trov konania podľa ustanovenia § 150 Občianskeho súdneho poriadku nestačí oprieť o ich tvrdenú neúčelnosť – súd musí tvrdiť dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré musí aj bližšie zdôvodniť.

Právna veta:

Ustanovenie § 150 O. s. p. nemožno vykladať tak, že možno kedykoľvek bez ohľadu na základné zásady rozhodovania o náhrade trov konania nepriznať náhradu trov úspešnému účastníkovi. Vždy musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Pri skúmaní existencie podmienok hodných osobitného zreteľa je potrebné prihliadať v prvom rade na majetkové, sociálne, osobné a ďalšie pomery všetkých účastníkov konania a je nutné vziať do úvahy nielen pomery toho, kto by mal trovy konania zaplatiť, ale je nutné zohľadniť aj dosah takéhoto rozhodnutia najmä na majetkové pomery oprávneného účastníka. Významnými z hľadiska aplikácie § 150 O. s. p. sú tiež okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku na súde, postoj účastníkov v priebehu konania a pod. Odvolací súd konštatuje, že prvostupňový súd takto právne vec neposúdil z hľadiska aplikácie ust. § 150 O. s. p. a rozhodnutie neodôvodnil s poukazom na celý komplex okolností relevantných pre rozhodovanie o náhrade trov konania podľa uvedeného zákonného ustanovenia.

Dôvody, ktoré okresný súd uviedol, sú vnútorne rozporné, keď na jednej strane udáva, že rozhodol s poukazom na ust. § 150 ods. 1 veta prvá O. s. p., následne hovorí o účelnosti vynaložených nákladov podľa § 142 ods. 1 O. s. p. Zjednodušený záver, že v prejednávanej veci náklady spojené so zastúpením advokátom mimo sídla spoločnosti odporcu nepovažuje za účelné, keďže nejde o mimoriadne náročný a komplikovaný spor, kedy sa sám odporca k návrhu kvalifikovane vyjadril, sú arbitrárne, bližšie nezdôvodnené, najmä vzhľadom na skutočnosť, keď takýto záver súdu obmedzuje právo slobodnej voľby advokáta. Uvedené však súvisí iba s účelnosťou vynaložených trov konania. Okresný súd vôbec neodôvodnil, aké dôvody hodné osobitného zreteľa zbral do úvahy, keď úspešnému odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Právna oblasť: Občianske právo procesné

Právny inštitút: Náhrada trov konania

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 99/1963 Zb. – § 150 (do 30. 6. 2016)
160/2015 Z. z. – § 257 (od 1. 7. 2016)

pre ČR: 99/196 Sb. – § 150

8. Posudzovanie otázky vecnej legitímácie v konaní o náhradu škody

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 358/2015 zo dňa 31. 3. 2016

Anotácia:

Žalobca v podanej žalobe označil za žalovanú Radu Slovenskej republiky pre rozhlasové a televízne vysielanie, ktorej pôsobnosť v súčasnosti vykonáva žalovaná. Rada v priebehu konania opakovane namietala, že v tomto spore nie je pasívne legitimovaná.

Právna veta:

Otázku, kto je v tom-ktorom prípade aktívne a pasívne vecne legitimovaný, musí súd v konaní o náhradu škody riešiť vždy medzi prvými. Pokiaľ súd nemá vyriešenú otázku, kto podľa zákona zodpovedá za (údajnú) škodu žalobcu spôsobenú ním tvrdeným skutkovým dejom, nie je (ešte) opodstatnené riešenie otázky neoprávnenosti konania bezprostredného škodcu, ním spôsobenej škody (a jej výšky) ani príčinnej súvislosti medzi konaním (údajného) bezprostredného škodcu a žalobcom tvrdenou škodou. Je totiž logické, že spornosť v týchto otázkach môže byť v konaní o náhradu škody riešená len medzi subjektmi, ktorých sa táto spornosť týka – medzi poškodeným a tým, kto za jeho (údajnú) škodu zodpovedá. Z tohto hľadiska je preto predpokladom úspešného uplatnenia práva na náhradu škody nielen zistenie, že žalobca je subjektom, ktorému bola spôsobená škoda, ale rovnako zistenie, že ten, koho žalobca považuje za subjekt zodpovedajúci za jemu vzniknutú škodu, skutočne za ňu podľa zákona zodpovedá. Obe zisťovania sú súčasťou skúmania, kto je v konaní vecne legitimovaný.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Všeobecná zodpovednosť

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 40/1964 Zb. – § 420

9. K ustanoveniu opatrovníka maloleťmu v prípade, že zákonný zástupca neobhajuje jeho záujmy

Nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 3598/14 zo dňa 21. 4. 2016

Anotácia:

Ústavný súd ČR sa v odôvodnení predkladaného rozhodnutia podrobne zaoberal posúdením situácie, v ktorej bola od maloletej účastníčky konania vymáhaná dlžná čiastka z dôvodu jazdy bez platného cestovného dokladu (tzv. na čierno). Všeobecný súd voči účastníčke konania konal prostredníctvom jej matky, ktorá bola v čase prebiehajúceho konania jej zákonnou zástupkyňou. Matka účastníčky však bola v priebehu konania v podstate nečinná a záujmy maloletej v konaní prakticky vôbec neobhajovala. Následne bola maloletá účastníčka konania umiestnená predbežným opatrením do detského domova. Maloletá účastníčka konania sa nakoniec o konaní a vydanom exekučnom titule dozvedela v podstate až 5 rokov od skončenia konania a vydaný exekučný titul sa aj napriek značnému časovému odstupu rozhodla napadnúť.

Ústavný súd obranu maloletej účastníčky konania uznal, keď všeobecné súdy upozornil, že podmienka riadneho zastúpenia maloletej osoby nemôže byť splnená, ak je z priebehu konania zrejmé, že zákonný zástupca maloletej osoby dostatočne neobhajuje jej záujmy. V takýchto prípadoch by mali všeobecné súdy maloleťm vždy ustanovovať opatrovníka, inak nebudú splnené podmienky, ktoré príslušné procesné predpisy stanovujú pre riadny priebeh konania.

Právna veta:

Skutočnosť, že v konaní pred všeobecnými súdmi, ktorého účastníkom je maloletý, je konané s jeho rodičom ako zákonným zástupcom, nevylučuje vznik situácie, keď na takéto zastúpenie nebude možné z hľadiska záujmov maloleteho nahliadať ako na riadne. Bude tomu tak predovšetkým vtedy, keď zákonný zástupca zastupuje maloleteho len formálne, fakticky však so súdom nijak nekomunikuje ani si nepreberá zaslané písomnosti na žiadnej známej adrese. Takýto zástupca nerobí žiadne procesné úkony na ochranu práv maloleteho, v dôsledku čoho koná v rozpore s jeho záujmami, ako aj samotným účelom zastúpenia. S ohľadom na obmedzenú schopnosť maloleteho porozumieť významu konania tento navyše nemusí mať vôbec možnosť na nečinnosť svojho zákonného zástupcu upozorniť alebo sa proti nej brániť, aj keď prípadný nepriaznivý výsledok konania mu bude na ťarchu. Ide v podstate o porovnateľnú situáciu, ako keby tento maloletý nebol vôbec zastúpený. Z týchto dôvodov je povinnosťou všeobecného súdu vždy zvážiť, či v konkrétnej veci nejde práve o túto situáciu a či nie sú splnené podmienky pre ustanovenie opatrovníka podľa § 29 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (od 1. 7. 2016 podľa § 69 Civilného sporového poriadku). V prípade, že sa všeobecnému súdu zároveň nepodarilo zistiť vedľa miesta pobytu zákonného zástupcu ani miesto pobytu maloleteho účastníka konania, musí posúdiť aj splnenie podmienok pre ustanovenie opatrovníka z dôvodu uvedeného v § 29 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (v ČR v § 29 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku). Vždy je pritom treba dbať na najlepší záujem dieťaťa.

Právna oblasť: Občianske právo procesné

Právny inštitút: Opatrovníctvo, Zastúpenie účastníkov konania (resp. od 1. 7. 2016 strán sporu)

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 99/1963 Zb. – § 29 ods. 1, § 29 ods. 2 (do 30. 6. 2016)
160/2015 Z. z. – § 68 (od 1. 7. 2016)
pre ČR: 99/1963 Sb. – § 29 odst. 1, § 29 odst. 3

10. Vyporiadanie podielového spoluvlastníctva prikázaním veci do výlučného vlastníctva jedného zo spoluvlastníkov

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 548/2015 zo dňa 31. 3. 2016

Anotácia:

V danom prípade išlo o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva účastníkov konania. V dovolacom konaní bolo potrebné posúdiť, či je správne právne posúdenie odvolacieho súdu, na podklade ktorého rozhodol o prikázaní rodného domu a pozemku do výlučného vlastníctva odporcu 2/ (s povinnosťou vyplatiť ostatných spoluvlastníkov).

Právna veta:

Z hľadiska § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka majú primárny význam záujmy samotných účastníkov daného právneho vzťahu, lebo bezprostredne ich právneho postavenia sa týka konanie o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva. Nezanedbateľnou skutočnosťou je pri tom aj to, že účastník, ktorý účelné využitie veci vyvodzuje z možností jej využitia niektorým členom svojej rodiny, mal možnosť ešte pred rozhodnutím súdu previesť na neho svoj spoluvlastnícky podiel. V rámci úvah, kto zo spoluvlastníkov by účelnejšie využíval predmet sporu, treba preto uprednostniť využitie priamo podielovým spoluvlastníkom pred využitím osobou blízkou účastníkovi konania (synom navrhovateľa). Medzi ďalšie v ustanovení § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka priamo neuvedené okolnosti významné pre vyporiadanie podielového spoluvlastníctva prikázaním veci do výlučného vlastníctva jedného zo spoluvlastníkov treba zaradiť aj schopnosť jednotlivých, a to navzájom si konkurujúcich spoluvlastníkov zaplatiť ostatným spoluvlastníkom primeranú náhradu. V danom prípade sa odvolací súd touto otázkou zaoberal a svoje úvahy náležite vysvetlil. Pokiaľ dospel k záveru, že toto hľadisko favorizuje odporcu 2/, bol jeho záver primeraný skutkovým zisteniam súdov, ktoré vyplývajú zo spisu.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Podielové spoluvlastníctvo

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 40/1964 Zb. – § 142 ods. 1

11. K odvodzovaniu postavenia zdaniteľnej osoby od svojho právneho predchodcu verzus odmietnutie vydania osvedčenia o registrácii pre DPH

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Sžf 116/2014, zo dňa 30. 3. 2016

Anotácia:

Predmetom súdneho prieskumu je zákonnosť rozhodnutia, ktorým oznámil žalobcovi nevydanie osvedčenia podľa § 4 ods. 6 zákona o DPH, keďže sa nestal platiteľom DPH zo zákona, pretože jeho právny predchodca nebol ku dňu výmazu z obchodného registra zdaniteľnou osobou, tak ako to definuje § 3 zákona o DPH.

Právna veta:

Pokiaľ žalobca namietal, že žalovaný nemohol zisťovať žiadne okolnosti toho, či je alebo nie je zdaniteľnou osobou, odvolací súd poukazuje, že len takáto osoba môže byť registrovaná pre DPH. Takýto záver nielenže vyplýva priamo z gramatického obsahu a slovného spojenia použitého v dotknutom ustanovení, ale je aj v súlade s jeho systematickým výkladom. Registrácia pre DPH, či už na základe dosiahnutého obratu alebo dobrovoľnej registrácie sa vzťahuje na zdaniteľné osoby a niet rozumného dôvodu predpokladať, že v prípade postupu, o aký šlo vo veci samej, teda registrácie právnych nástupcov platiteľov DPH, by zákonodarca ako dôsledok právnej úpravy zamýšľal, aby boli registrované na DPH aj osoby, ktoré nie sú zdaniteľnými osobami. **Nie každý právny nástupca bez likvidácie zaniknutého platiteľa DPH sa stáva automaticky platiteľom DPH, ale môže sa ním stať len právny nástupca, ktorý bol aj zdaniteľnou osobou podľa zákona o DPH.**

Právny predchodca žalobcu – spoločnosť X s. r. o. – počas svojej existencie nevykonával žiadnu ekonomickú činnosť, a **preto ani nemohol žalobca vlastné postavenie ako zdaniteľná osoba odvodzovať od svojho právneho predchodcu.** Je nepochybné, že z právneho poriadku nevyplýva daňovému úradu v prípade odmietnutia vydania osvedčenia o registrácii pre DPH povinnosť vydať rozhodnutie so všetkými formálnymi náležitosťami.

Právna oblasť: Daňové právo

Právny inštitút: Zdaniteľná osoba, Registračná povinnosť, daň z pridanej hodnoty

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 222/2004 Z. z. – § 3 ods. 1 a ods. 2, § 4 ods. 6

12. Likvidácia podielového spoluvlastníctva vzniknutého transformáciou majetku tvoriaceho súčasť spoločného majetku manželov na základe nevyvrátiteľnej domnienky vyporiadania

Rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 22 Cdo 3302/2013 zo dňa 25. 3. 2015

Anotácia:

Rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky vysvetľuje, že aj podielové spoluvlastníctvo vzniknuté transformáciou spoločného imania manželov na základe nevyvrátiteľnej domnienky vyporiadania môže byť vyporiadané iba špeciálnymi spôsobmi vzťahujúcimi sa k podielovému spoluvlastníctvu (s výnimkou v tomto rozhodnutí špecifikovanou).

Právna veta:

Podielové spoluvlastníctvo aj vtedy, keď vzniklo uplynutím lehoty podľa ustanovenia § 150 ods. 4 OZ, môže byť zrušené a vyporiadané iba spôsobmi uvedenými v ustanoveniach § 141 a § 142 OZ. Výnimku tvoria iba prípady, keď návrh na vklad do katastra nehnuteľností podľa dohody o vyporiadaní spoločného imania manželov bol podaný síce po uplynutí troch rokov od zániku spoločného imania manželov, ale v priebehu súdneho konania vedeného o vyporiadanie tohto spoločného imania začatého pred uplynutím troch rokov od zániku spoločného imania manželov, pretože nevyvrátiteľná domnienka podielového spoluvlastníctva bývalých manželov k vyporiadavanému majetku nemohla, s ohľadom na prebiehajúce súdne konanie, nastať.

Právna oblasť: Občianske právo hmotné

Právny inštitút: Spoločný majetok manželov (bezpodielové spoluvlastníctvo manželov)

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 40/1964 Zb. – § 149 ods. 3, 40/1964 Zb. – § 141, 40/1964 Zb. – § 142 ods. 1
pre ČR: 40/1964 Sb. – § 141, 40/1964 Sb. § 142 odst. 1, 40/1964 Sb. – § 150 odst. 4

13. Námiетка premlčania v rozpore s dobrými mravmi. Uplatnenie práva na uzatvorenie zmluvy o prevode vlastníctva nebytového priestoru vs. pasivita zmluvnej strany

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 441/2013 zo dňa 31. 3. 2016

Anotácia:

Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca na základe rozhodnutia Obvodného národného výboru Bratislava I a dohody o odovzdaní a prevzatí nebytového priestoru sa stal nájomcom sporného nebytového priestoru, že včas v súlade s § 24 zákona č. 42/1992 Zb. vyzval bytové družstvo na uzavretie zmluvy, ktorou na neho bezplatne prevedie vlastníctvo k nebytovému priestoru, že písomnou žiadosťou z 15. februára 2010 požiadal bytové družstvo o prevod tohto priestoru do jeho vlastníctva, ktorej bytové družstvo nevyhovelo a daný výsledok oznámilo žalobcovi listom zo 14. júla 2010; podanie žiadosti so skorším dátumom, napr. v spise založenej z 3. septembra 2009, s jej doručením bytovému družstvu, nebolo v konaní preukázané. Žalobca podal na súde žalobu na nahradenie prejavu vôle žalovaného ako predávajúceho uzavrieť s ním zmluvu o prevode nebytového priestoru do jeho vlastníctva dňa 20. augusta 2010.

Právna veta:

I. Z okolností daného prípadu nevyplýva, že by uplatnenie námietky premlčania žalovaným bolo v rozpore s dobrými mravmi. Žalobca od podania výzvy na prevod nebytového priestoru do jeho vlastníctva uplatnenej ešte v roku 1992 mal dostatok času na to, aby právo na splnenie povinnosti žalovaným uzavrieť s ním zmluvu o prevode vlastníctva nebytového priestoru uplatnil na súde pred uplynutím premlčacej doby, keď navyše ešte zákonom č. 182/1993 Z. z. sa mu takáto možnosť výrazne predĺžila (§ 29 ods. 1). Žalobca svojím až ľahostajným postojom sa sám dostal do danej situácie a tým sa vystavil právnym dôsledkom spočívajúcim v premlčaní jeho práva na uplatnenie splnenia povinnosti žalovaným uzavrieť s ním zmluvu o prevode vlastníctva nebytového priestoru. Odvolací súd správne vzhľadom na okolnosti prejednávanej veci nepovažoval skutočnosť, že žalobca sa niekoľko rokov zdržiaval v zahraničí a že nebytový priestor neužíval, za tak výnimočného charakteru, ktorá by bola výrazom zneužitia tohto práva. Za takúto nemožno považovať ani okolnosť, že žalovaný k dvom nájomcom nebytových priestorov prípadne postupoval inak ako voči žalobcovi a zmluvu o prevode vlastníctva s nimi uzavrel.

II. Zásada výkonu práv v súlade s dobrými mravmi predstavuje významný princíp, ktorý v odôvodnených prípadoch dovoľuje zmierňovať tvrdosť zákona; pojem dobrých mravov nemožno totiž vykladať len ako korektív či doplňujúci obsahový faktor výkonu subjektívnych práv a povinností, ale tiež ako morálne meradlo pre použiteľnosť právnych noriem. Dobrým mravom zásadne neodporuje, ak niekto namieta premlčanie práva uplatňovaného voči nemu, lebo inštitút premlčania je inštitútom zákonným, a teda použiteľným vo vzťahu k akémukoľvek právu, ktoré sa podľa zákona premlčuje. Uplatnenie námietky premlčania sa prieči dobrým mravom v tých výnimočných prípadoch, v ktorých je výrazom zneužitia tohto práva na úkor účastníka, ktorý márne uplynutie premlčacej doby nezavinil. Ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka je všeobecným ustanovením hmotnoprávnej povahy, ktoré dáva súdu možnosť posúdiť, či výkon subjektívneho práva je v súlade s dobrými mravmi a v prípade, ak to tak nie je, požadovanú ochranu odoprieť. Postup podľa uvedeného ustanovenia má miesto iba v ojedinelých a vo výnimočných prípadoch, a to vtedy, ak vznesenie námietky premlčania je výrazom zneužitia práva v neprospech toho účastníka, ktorý márne uplynutie premlčacej doby nezavinil a voči ktorému by nepriznanie jeho nároku súdom v dôsledku uplynutia premlčacej doby bolo neprímerane tvrdým postihom v porovnaní s rozsahom a charakterom uplatňovaného práva a dôvodmi, pre ktoré svoje právo včas neuplatnil, prípadne kedy k výkonu práva založeného zákonom dochádza z iných dôvodov, než je dosiahnutie hospodárskych cieľov či uspokojenia iných potrieb, kedy hlavnou alebo aspoň prevažujúcou motiváciou je úmysel poškodiť či znevýhodniť povinnú osobu (tzv. šikanózný výkon práva). Tieto okolnosti musia byť naplnené v takej výnimočnej intenzite, aby bol odôvodnený tak významný zásah do princípu právnej istoty, akým je odopretie práva uplatniť námietku premlčania. Preto pre odopretie účinkov vznesenej námietky premlčania z dôvodu ich rozporov s dobrými mravmi sú rozhodujúce individuálne okolnosti, za ktorých bola námietka premlčania uplatnená.

Právna oblasť: Občianske právo hmotné

Právny inštitút: Premlčanie, Bytové družstvá – oprávnené osoby, Prechodné ustanovenia

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** § 3 ods. 1, § 100 ods. 1 a ods. 2, § 101 z. č. 40/1964 Zb.
– § 29 ods. 1 z. č. 182/1993 Z. z.
– § 24 z. č. 42/1992 Zb.

14. Závazky vzniknuté zo zákona alebo na základe rozhodnutia orgánu verejnej moci a spoločný majetok manželov

Uznesenie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 22 Cdo 3766/2012 zo 25. 3. 2015

Anotácia:

Rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sa dotýka v praxi nejednotne riešenej otázky, pretože môžu byť súčasťou spoločného majetku manželov dlhy, ktoré vznikajú priamo zo zákona (typicky vo sfére verejného práva) alebo na základe rozhodnutí orgánu verejnej moci. Dochádza k záveru, že ani tieto dlhy nie sú vylúčené pre svoju povahu zo spoločného imania manželov.

V pomeroch novej českej občianskoprávnej úpravy (zákon č. 89/2012 Sb.) je však zreteľná tendencia obmedziť dlhy iba na súkromnoprávne a prevzaté na základe obligačných dôvodov (§ 710).

Právna veta:

Súčasťou spoločného majetku manželov sú aj záväzky (dlhy), ktoré vznikli ex lege alebo na základe rozhodnutí orgánu verejnej moci.

Právna oblasť: Občianske právo hmotné

Právny inštitút: Spoločný majetok manželov (bezpodielové spoluvlastníctvo manželov)

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 40/1964 Zb. – § 143
pre ČR: 40/1964 Sb. – § 143 odst. 1 písm. b)

15. K dôkaznému bremenu pri preukazovaní investícií zo spoločného majetku manželov do výlučného majetku jedného z manželov

Rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 22 Cdo 1433/2015 zo dňa 21. 4. 2015

Anotácia:

Rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky rieši vyporiadanie spoločného majetku manželov a procesné povinnosti účastníkov v prípade preukázania, že v priebehu trvania bezpodielového spoluvlastníctva manželov boli vynaložené investície do výlučného majetku jedného z manželov, druhý manžel však z objektívnych dôvodov nedisponuje potrebnými dôkazmi na preukázanie takéhoto vnesenia. V tejto situácii je potom na investujúcom manželovi, aby prostredníctvom tzv. vysvetľovacej povinnosti oznámil a prípadne preukázal pôvod prostriedkov, ktoré na výlučný majetok použil.

Právna veta:

Ak sa preukáže, že v priebehu existencie trvania bezpodielového spoluvlastníctva manželov boli vynaložené investície do výlučného majetku jedného z manželov, druhý manžel sa ale z dôvodu informačného deficitu ocitne ohľadom pôvodu vynaložených prostriedkov v dôkaznej núdzi, nastúpi vysvetľovacia povinnosť investujúceho manžela, ktorý má oznámiť a prípadne preukázať pôvod prostriedkov, ktoré na výlučný majetok použil.

Právna oblasť: Občianske právo hmotné

Právny inštitút: Spoločný majetok manželov (bezpodielové spoluvlastníctvo manželov)

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 40/1964 Zb. – § 150
pre ČR: 40/1964 Sb. – § 149 odst. 2